

Inatsisartunut ilaasortaq Randi Evaldsen
Her

Indgået

7 JAN. 2017

NAMMINERSORLUTIK OQARTUSSAT
GRØNLANDS SELVSTYRE
INATSISARTUT ALLATTOQARFIAT
BUREAU FOR INATSISARTUT
BOX 1060 - 3900 NUUK

Katsorsaariaaseq pillugu §37.1 2017-008 akissut

17-01-2017
Sags nr. 2017 - 400
Akt nr. 4283090

Asasara Randi,

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk

Inatsisartut suleriusaanni §37 naapertorlugu katsorsaariaaseq pillugu
apeqquteqarputit, matumuunalu apeqquteqarnerit pillugu qutsavigerusuppakkit.

Email: pn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Atornerluineq pinngitsuuisinnaannginnerlu suli nunatsinni
ajornartorsiutaasorujussuunerat ajoraluartumik ilumoorpoq. Ullumikkut
atornerluineq innuttaasut peqqissusaannut ajornartorsiutaasutut annerpaartaaitut
Inuunerittamit nalilerneqarpoq.

Apeqqutit ataasiakkaarlugit ataani akineqarput.

**1. Naalakkersuisut qinnuigineqarput skemamik sanaqqullugit, ukiut
tallimat kingullit katsorsaanerit namminersorlutik oqartussanit
akilerneqarsimasut takutillugit, katsorsaanerit assigiinngitsuni
katsorsartissimasut amerlassusaat, katsorsaaviit sorliit, akii aammalu
iluatsitsilluarnermullu annertussutsit takussutissianngorlugit.**

Atornerluisunik katsorsaanerit aningaasartuutit 2016 tikillugu avinneqartarput,
katsorsaaneq kommuninit akilerneqartarpoq kiisalu angalerneq
katsorsartinnermilu ineqarneq Namminersornerullutik Oqartussanit
akilerneqartarlugit. Taamaattorli aningaasartuutit kommuninit akilerneqartunut
kommuninut ataatsimoortumik tapiissutinik tapiissuteqartoqarsimavoq.

Ukiuni kingullerni ukiumut 10,8 mio. kr. atornerluisunik katsorsaanerit,
matumani ilaqutariinnik naartusunik siusissukkut iliuuseqarnermi
akeqanngitsumik katsorsaanerit ilanngullugit, atorneqartarput. ”Siunissami
atornerluinermit katsorsaasarnermik nunatsinni pilersaarutissatut siunnersuut”
aningaasaliiffigineqarmat 2016-imi 8,9 mio. kr.-it atornerluisunik
katsorsaanerit qaavatigut immikkoortinneqarput.

2016-imi sapaatip akunnerini arfinilinni ”nalinginnaasumik” katsorsaanerit
neqeroorutitut sapaatip akunneranut 4.000 kr. akigitinneqartarpoq, akigititarlu
katsorsaasarfiit aamma katsorsaanerit illoqarfigisami imaluunniit Nuummi
ingerlanneqarnerisut apeqqutaatillugit nikeralaartarpoq.

Katsorsaaqqiisarnerni kinaassutsit allanneqarneq ajormata siusinnerusukkullu neqeroorutit qanoq iluatsilluartiginerannik nalunaarsuinissaq piunasaqaataasimangimmat siornatigut katsorsaanerit iluatsilluartarnersut nalilerneqarsinnaasangillat. 2017-imi Kalaallit Nunaanni atornerluineq pillugu paasissutissanik katersiviup pilersinneqarneratigut sullinneqartut tamarmik, pisortat akiligaannik katsorsarneqartut, katsorsarneqarnerisa aallartinneranniit naammassinissaata tungaanut kiisalu katsorsarneqarnerup kingorna qaammatit pingasut, arfinillit aqqaneq-marlullu ingerlaneranni malinnaagivineqartassapput.

Ukiuni sisamani kingullerni namminersornerullutik oqartussat akiligaannik katsorsarneqartunut sanilliullugu 2016-imi sullinneqartut atornerluinermik katsorsarneqartussatut innersuunneqartut marloriaammik amerlisimapput. 2016-imi katsorsaanerit namminersornerullutik oqartussanit akilikkat suli nalunaarsorneqanngillat.

Ukioq	Katsorsaanerit namminersornerullutik oqartussanit akilerneqartut amerlassusaat	Innersuunneqartut nutaat amerlassusaat
2012	244	
2013	279	
2014	250	
2015	166	
2016		621

2. Naalackersuisut Demokraatit isumaqatiginerlugit, katsorsartinniartumut katsorsaariaatsit assigiinngitsut neqeroorutigineqartariaqarnerinik, taamaasilluni katsorsartittussap pisariaqartitai tunaartaralugit katsorsartinneq ingerlanneqarsinnaanngorlugu? Akissut tunngavilersorneqassaaq.

Aap, atornerluisunik katsorsaanerni katsorsaanisamik neqeroorutit atornerluisut ataasiakkaat pisariaqartitaanut atugaanullu suli annerusumik naleqqussarneqarnissaat Naalackersuisut isumaqataaffigaat. Tamannarpiaq ”Siunissami atornerluinermut katsorsaasarnermik nunatsinni pilersaarutissatut siunnersuut”-mi siunertaavoq. Pilersaarut naapertorlugu atornerluisut assigiinngitsunik neqeroorfigineqarsinnaassapput, sunik atornerluisarnerat, kisianni aamma ukiui minnerunngitsumillu innarluuteqarnikkut, tarnikkut nappaateqarnikkut inuttulluunniit atugarisatigut ajornartorsiutaat tunngavigalugit pisariaqartitaat assigiinngittarmata.

Naalackersuisut Allorfik, nuna tamakkerlugu atornerluineq siusinaartumillu iliuuseqarneq pillugit ilisimasaqarfik, aqutugalugu 2016-imi neqeroorutit nutaat amerlanerusut pilersippaat siunissamilu taamaaliortuassallutik. Nuummi illoqarfinnilu allani ulluklut katsorsaasarfiit neqeroorutigisartagaasa ilisimasatta saniatigut Qaqortumi Allorfimmi Kujallermi pilersinneqaqqammersumi, kommunini atornerluisunik katsorsaasarfiit siullersaanni, inuit unitsinneqarnatik katsorsarneqarsinnaalernikuupput.

Tamatuma saniatigut 2016-imi Danmarkimi Center for Ludomani isumaqatigiissuteqarfigineqarpoq, taamaalilluni aningaasanoorajunneq pillugu immikkut ittumik katsorsaanerit neqeroorutigineqartalerniassammata. Matumani aamma nunatsinni aningaasanoorajunneq pillugu katsorsaanernik neqeroorutit ineriartortinneqarnissaat suleqatigiissutigineqassaaq.

Allorfimmi pisariaqartinneqartut aamma inuusuttunut immikkut ittumik, minnerunngitsumik ikiarootarnermut, katsorsaanssamut neqerooruteqartarnissamut periarfissat misissorneqaleruttorput.

2017-imi Kommuneqarfimmi Sermersuumi aamma Qeqqata Kommuniani katsorsaasarfinnik pilersitsinikkut katsorsaanernik suliat annertusarneqassapput. 2018-imi Qaasuitsup Kommuniani katsorsaasarfik pilersinneqassaaq.

Tamatuma saniatigut Kommuneqarfimmi Sermersuumi aamma Qaasuitsup Kommuniani ulluklut katsorsaanerit sisamanik immikkoortullit kiisalu Qaasuitsup Kommuniani aamma Kommunemi Kujallermi marlunnik immikkoortullit neqeroorutigineqartartut amerlisinneqassapput.

3. Naalackersuisut ilisimavaat katsorsaariaatsit sorlerpiaat atornerqarnersut Namminersorlutik Oqartussat akiligaannik katsorsartikkaangamik, suullu katsorsaariaatsit uani eqqartorneqarpat?

Ulluklut katsorsaasarnerni Minnesotamodel imaluunniit Cenapsimik taaneqartartup ineriartortinnera naapertorlugit eqimattat katsorsarneqartarput. Katsorsaaneq nalinginnaasumik sapaatip akunnerinik arfinilinnik sivilisussuseqartarpoq, kisianni ullumikkut sapaatip akunnerinut aqqaneq marlunnut sivitsorneqarsinnaavoq.

Najukkani Allorfinni inuit ataasiakkaarlugit, unitsinnagit aamma eqqarsartaatsikkut pissusilersorneq, nunani tamalaani sunniuteqarluarnerpaasutut uppersineqarsimasoq, tunggavigalugu katsorsarneqartassapput. Sapaatip akunnerini 17-imi katsorsaasoqartassaaq. Neqeroorutini taakkunani marlunni ilaqaasunik katsorsaaneq, ulluklut katsorsaanerni eqimattakkuutaarluni ingerlanneqartartoq Allorfinnilu piffissami sivilisunerusumi kisimiilluni eqimattakkuutaarluniluunniit ingerlanneqarsinnaasoq, neqeroorutigineqartarpoq.

Tamatuma saniatigut 2017 aallarnerfigalugu katsorsartittut katsorsartereernermik kingorna qaammatini arfinilinni malinnaavigineqartassapput.

Allorfimmi aamma atornerlueqqilernissamik pitsaaliuineq, eqqarsaqqissaarneq, ilaquutaasut atornerluisumik katsorsaatisiniarneranni ikiuutaasumik katsorsarnerat kiisalu ilaquutaasut tamaasa peqataatillugit katsorsaaneq pillugu neqeroorusiornissaq pilersarusiorneqarpoq.

4. Suut piunasaqaataappat katsorsaasutut imminut taagorsinnaangornissamat (suna ilinniagaq, pikkorissarneq il.il) qanorlu Naalakkersuisut isumannaartarpaat, Namminersorlutik Oqartussat akiligaannik katsorsartittut ilinniarluarsimasumiit, ilisimasalimmiit, piginnaasaqartuniillu katsorsaasoqarnissaat, katsorsartinnissaallu?

2017-imi upernaakkut ataatsimiinnermi atornerluineq pillugu inatsisissatut siunnersuutip saqqummiunneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Inatsit taanna aqutigalugu sulisut piunasaqaatinik eqquutitsisut qulakkeerneqassapput inatsisillu atuutlernissaata tungaanut pisortanit akilerneqarlutik katsorsaasartut isumaqatigiissuteqarfiginerisugut tamanna qulakkeerneqassalluni.

Inatsimmi piunasaqaataassaaq atornerluisunik katsorsaasartut tamarmik minnerpaamik Namminersornerullutik Oqartussat Peqqissaanermik Ilinniarfimmi neqeroorutigisartagaanik katsorsaasartutut ilinniarsimasuussasut. Taamatut ilinniarniq bacheloritut ilinniarnermik ingerlatitseqqiineruvoq Danmarkimilu peqqissutsimut pisortaqaarfiup imerajuttunik katsorsaasartunik ilinniartitsisarneranik nunatsinnut naleqqussakkamik tunngaveqarluni. Atornerluisut pillugit pilersaarut naapertorlugu atornerluisunik katsorsaasartut siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu tarnikkut ajoqutinik aqqiiniarnerup iluani ilinniartinneqarnissaat kissaatigineqarpoq. Tamatuma saniatigut katsorsaaniarluni iliuuserineqartut ataavartumik nakkutigineqarnissaat piunasarineqarpoq. Inatsimmi piunasarineqartut pisortanit akilerneqarlutik katsorsaasartut namminersortut 2017-2019 isumaqatigiissutigineqarneranni ilaapput.

5. Paasisakka toqqammavigalugit, Peqqissarnermik Ilinniarfimmi Sammivik MNP-mi ilinniartut taakkuusut katsorsaqaataasussat nunatsinni? Una ilinniagaq/pikkorissarneq sapaatip akunneranik marlunnik takissusilimmik pikkorissarneruvoq. Naalakkersuisut toqqassisimanartutut aarlerinangitsutullu isigivaat, atornerluisut katsorsartinniartut katsorsaasoqarnissaat, taamak sivikitsigisumik/naatsigisumik pikkorissarsimasunut?

Ilinniagaq MNP katsorsaasunut ilinniarfiunngilaq, tassanili inuit namminersortut

pisortallu suliffeqarfiutaanni sulisut atornerluinermik pitsaaliuisussat sulinerminnullu atatillugu imaluunniit suliffeqarfimmini inunnik katsorsarneqarnissamik piumassuseqalersitsisussat ilinniartinneqartarput.

6. Naalackersuisut sammisamut tunngasunik allanik paasissutissiinnaanerlutik?

Ilisimatitsissutigisinnaavara nalunaarusiani pilersaarutinilu qanittukkut suliani atornerluinermik suliaqarneq atornerluinermillu pitsaaliuineq allaaserineqarluarsimammata. ”Siunissami atornerluinermut katsorsaasarnermik nunatsinni pilersaarutissatut siunnersuut”-ip (2015) saniatigut ”Kalaallit Nunaanni atornerluinermut aningaasartuutit” (2015), ”Atornerluisunik katsorsaaneq, pisariaqartitsineq inuiaqatigiinnullu iluaqutitariumaagassai” (2014) kiisalu ikiaroorartunik imigassamillu atornerluinermik pitsaaliuinerup iluani pilersaarutit iliuusissatullu iliuusissat saqqummersinneqarsimammata.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Agathe Fontain